

Fra: Helge Andre Njåstad [Helge.Njaastad@austevoll.kommune.no]
Sendt: 31. januar 2005 15:34
Til: Postmottak FKD
Emne: Blå-grønn høringsuttalelse

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep

0032 OSLO

Vår ref. Arkivkode. Dykkar ref. Dato.
05/00141-004/POLHAN

31.01.2005

Blå-grønn høringsuttalelse

Austevoll har i alle tider hatt havet som eksistensgrunnlag. Plassert som ein middelveg - mellom snøfennene i Hardanger og fiske- og oljefelta i Nordsjøen er det ikkje rart at austevollingane vart eit farande folkeferd som ein finn på alle hav. Austevollingane har på same vis vore flinke til å fange opp idear og vidareutvikle desse i næringsssamanheng. . Denne innovative arbeidsmåten finn ein igjen til dagen på dei mange høgteknologiske arbeidsplassane i kommunen, anten det er snakk om fiskefarty, supplybåtar, fiskeoppdrettsanlegg eller fiskeindustriverksemd. Her har synergieffektane mellom næringsliv, utdannings- og forskingsmiljø spelt ein viktig rolle. Austevoll har til dømes i over tjudefem år kunne nyte godt av den høge kompetansen ved Havforskningsinstituttet si avdeling i Austevoll, der fokus har vore på utvikling av marine artar i oppdrett. Austevoll kommune har også god røynsle med Fiskeriforskning, avdeling SSF sin forsøksstasjon i Austevoll og NIFES sin innsats på fôr og ernæring. På liknande vis har ein kunne dra føremun av eit nært samarbeid med dei andre forskingsmiljøa i Bergensregionen. Austevoll vil framleis vera ein aktiv deltakar og pådrivar i vidare hausting av den blåe åkeren. Eller sagt på ei anna vis: All verda kjem til Austevoll - og Austevoll har sjølv gått ut i verda.

Austevoll er sterkt knytt opp mot både Bergensregionen og Sunnhordland, og kommunen er oppteken av at heile storregionen skal behalde og vidareutvikle potensialet innan dei viktigaste næringane. Dei marine og maritime næringane har allereie ein sterk posisjon og vil, saman med reiseliv og turisme utgjere ryggraden for den vidare satsinga for auka verdiskaping på Vestlandet.

Bergensregionen har eit mangfaldig og tungt marint forskingsmiljø som utgjere eit tyngdepunkt, både nasjonalt og internasjonalt. I europeisk samanheng er Bergensmiljøet det tyngste marine forskingsmiljøet. Gode døme på dette er forskinga for nye artar i oppdrett og satsinga på marin biokjemi som katalysator for ny næringsutvikling. Vi er opptekne av at denne posisjonen vert styrka og vidareutvikla for å utløyse det store potensialet ein har innan marin verdiskaping. Det er naudsynt med ei vidare og sterk satsing på ny og framtidssretta infrastruktur for dei eksisterande forskingsmiljøa i Bergensregionen.

Kommentarar til innstillinga frå styringsgruppa..

Austevoll kommune er positiv til at ein evaluerer og legg til rette for ein samhandling mellom dei forskingsmiljøa som er involvert i den "blå revolusjonen". Dette omfattar så vel forskning for samfunn/forvaltning som meir næringsretta forskning. Me ser det òg som positivt at ein vurderar eventuelle synergieffektar mellom den blå- og grøne sektoren. Men det må vera eit absolutt krav at forskinga i universitets- og høgskulesektoren vert samkjørt i denne prosessen.

Me kan ikkje stø opp under framlegg som førar til at dei velfungerande instituttane i Bergensregionen på noko vis vert svekka eller mistar konkurranseføremonar.

Kommentarar til styringsgruppas tilråding - punkt 1: Etablere ein fellesarena; Den blå-grøne matalliansen - for de blå og grønne forskingsaktørane.

Austevoll kommune er positiv til framlegget om etablering av ein fellesarena for dei blåe og grønne forskingsinstitutta, men ikkje med dei arbeidsoppgåver og mandat som er foreslege i tilrådinga. I ein nasjonal samanheng kan dette verta eit viktig reiskap for overordna prioritering og koordinering av forskingsstrategiar. Fellesarenaen kan implementerast med ein gong og uavhengig av dei andre momenta i tilrådinga. For å få etablert ein velfungerande fellesarena må universitets- og høgskulesektoren med frå dag ein. Innstillinga frå styringsgruppa kan derfor ikkje sakshandsamast lausreve frå forskingsmeldinga som vert framlagd våren 2005.

Det vil vera naturleg at representantar frå dei styrande organ for dei institusjonane som inngår i den blå-grøne alliansen utgjer det forum som skal ivareta denne arena for samhandling og at det ikkje etablerast eit nytt organ i konkurranse med oppgåvene til Noregs Forskningsråd. Det må utarbeidast klåre retningslinjer for fellesarenaen for å unngå dette.

Kommentarar til styringsgruppas tilråding - punkt 2: Opprette eit infrastrukturselskap som overtar havbruksstasjonane til dei involverte institutta, men òg dei som er drivne av universiteta og andre.

Austevoll kommune er sterkt kritisk til ein omstrukturering og samling av alle "havbruksstasjonar" i eit infrastrukturselskap og særleg at dette infrastrukturselskapet er tenkt lagt til den næringsretta delen av alliansen.

Styringsgruppa har ut i frå vår oppfatning, samla alle stasjonar/avdelingar i ein sekk utan skilje mellom dei vidt forskjellige funksjonane til desse einingane. Totalt er det om lag 50 stasjonar i landet som er samla i den blå-grøne sekken. Nokre er i kategorien skule- og undervisningsanlegg, nokre er reine testings- og forsøksstasjonar for hovudinstitusjonar og utan vitskapeleg personell, medan andre kan definerast som fullverdige forskingsstasjonar. Geografisk skilte einingar eller avdelingar av eit institutt er òg katalogisert som havbruksstasjon fordi dei, i tillegg til kjemiske forskingslaboratorium og andre spesialiserte forskingslaboratorium har ein fullverdig infrastruktur i form av kar- og merdfasilitetar. Havforskningsinstituttets avdelingar i Austevoll og Matre er eit godt døme på slike feildefinisjonar frå styringsgruppa.

Vi er òg uroa over dei negative effektar ein får dersom ein fjernar grunnleggande infrastruktur frå eit institutt, som til dømes spesialiserte og komplekse forskingsfasilitetar. Dette vert nesten som å kutte sporden av silda og tru at ho sym like bra med dei andre finnane. Ut i frå det kjennskap vi har til Havforskningsinstituttet, er infrastrukturen som er etablert både på Nordnes, Matre, Austevoll, Flødevigen og i form av forskingsfarty eit godt døme på strategiske og målretta investeringar for å stette forvaltningsoppgåvene som instituttet er tillagt.

Dette er òg ein styrke når ein skal hente inn forskingsmidlar frå Europa og stør samstundes opp om dei synergieffektane ein hentar ut frå forskinga inn mot næringslivet og regionale forvaltningsledd (kommunar, regionar, fylkeskommunar).

Vi legg til grunn at det vert teke ein grundig gjennomgang av infrastruktur med tanke på at dei ulike institutta kan behalde og vidareutvikle tenelege forskingsplattformer.

Kommentarar til styringsgruppas tilråding - punkt 3: skilje ut næringsretta verksemd frå dei institutta som er forvaltningsorgan.

Austevoll kommune har ikkje innvendingar til at det er trong for ein grenseoppgang mellom dei ulike forskingsaktørane i den blå-grøne sektoren og ser fram til ei grundig utgreiing om dette. Det vil derimot ikkje vera naturleg med eit bastant skilje mellom all næringsrelevant forskning og det som vert definert som forskning for samfunn og forvaltning (jfr. definisjonane i regjeringas framlegg til strategi for marin verdiskaping.) Årsaka til det er dei erfaringane vi har gjort med forskingsmiljøet. Ei rekkje av det nybrottsarbeidet som er gjort, til dømes innan oppdrettssektoren har kome som eit direkte resultat av forvaltningsforskning, men der næringa gjennom tett kontakt og samarbeid med dei same forskarane som har satt til dømes Bergensregionen på verdskartet har vorte i stand til å ta resultatata frå denne

forskinga i bruk gjennom ei direkte kunnskapsoverføring. Her snakkar vi om ein sær sær verksam effekt der den innovative næringsutviklinga har hausta synergjar frå forvaltningsforskinga.

Internasjonaliseringa får òg stadig meir innverknad på forskinga og forskingsfinansieringa. I og med at Noreg har innlemma marin verdiskaping som ei av fire tunge forskingssatsingar er det naudsynt å ta godt vare på dei tunge og veletablerte forskingsmiljøa som arbeider internasjonalt og i fremste rekke. Ei oppsplitting og utskiljing av viktige områder eller aktivitetar frå desse miljøa vil berre verta ris til eiga bak.

Kommentarar til styringsgruppa's tilråding - punkt 4: Samle næringsretta forskingsverksemd i eit holdingselskap.

Austevoll kommune stør opp om nokre av dei momenta styringsgruppa legg til grunn for ei samling og koordinering av den næringsretta og kommersielle forskinga i landet.

Etablering av mindre fragmenterte og meir slagkraftige einingar er vegen å gå for å kunne løyse dei store utfordringane næringslivet står framfor i åra som kjem.

Vi finn det naturleg at den næringsretta forskinga vert samla i eit integrert konsern med slagkraftige fageiningar, inklusive dei forsøks- og forskingsstasjonar som naturleg sorterar under desse.

Etableringa av konsernet bør gjennomførast i ein samkjørt prosess der momenta under punkt 1 - 3 samstundes vert ivarettatt.

Andre kommentarar.

Blå-grøne synergjar.

Vi vil peike på at styringsgruppa i sær liten grad har fått med nye og positive synergjar mellom blå og grøn sektor, men heller legg opp til omfordeling av forskingskroner frå blå til grøn sektor med mindre det vert tilførd ein monaleg auke i form av nye og friske forskingskroner. Samstundes har vi ei klår kjensle av det er lagt opp til at den delen av den grønne sektoren som for lengst er aktiv i den blå åkeren er alibiet for at den resterande del av den grønne sektoren skal haldast utanfor den blå-grøne alliansen og få ein absolutt monopolstilling med omsyn til den grønne forskinga.

I og med at dei internasjonale fagmiljøa er rimeleg samstemt i at verdiskapingspotensialet og ein vesentleg auke i verdens matvareproduksjon vil ha forankring i den blå åkeren, vil den riktige strategien vera å stø opp under den marine forskinga og løfte denne opp på det nivået som OECD tilrår.

Lokalisering.

Vår klåre ambisjon gjennom evalueringa av styringsgruppa's arbeid og handsaminga av forskingsmeldinga er at Bergen og Bergensregionen skal kome styrka ut og verta enda tydelegare som hovudstad for den marine forskinga i Noreg (og Europa). Dette vil og gagne nasjonen som heilskap.

Vi kan ikkje akseptere noko form for svekking av dei forvaltningsinstitutta eller andre forskingsmiljø som er i Bergensregionen. I tillegg vil det vera naturleg at den næringsretta konsernet får hovudsete i denne regionen - saman med minst ei av fageiningane.

Austevoll kommune ser fram til handsaminga av styringsgruppa's tilråding og ynskjer å delta i ein konstruktiv dialog i samband med arbeidet vidare.

Helge Andre Njåstad

ordførar

